

Hudební škola v Chabařovicích

Píše se rok 2000 a k tomuto roku je vhodné si připomenout významného kulturního výročí, kterým je založení Hudební školy v Chabařovicích.

Před pětapadesáti lety, hned po skončení války byly položeny pomyslné základy této tradice. Podnětem byla aktivita několika obětavých místních občanů a učitelů obecné školy, jejichž cílem bylo povznášejícím způsobem působit na mládež a utvářet v ní lásku k hudbě. Začalo se výběrem vhodných prostor pro zahájení výuky a k hudbě disponovaných dětí.

Fond národní obnovy nařídil, aby hudební nástroje, které ve městě zůstaly po odsunu občanů hlásících se k německé národnosti, byly prodány rodinám s dětmi, které měly předpoklady k absolvování hudební školy, nebo hudebníkům z povolání.

Počáteční zájem žáků byl tak velký, že nebylo možné všechny požadavky na jejich zařazení uspokojit. První veřejné vystoupení se uskutečnilo 15. června 1946 v sále restaurace Zátíší. Postupně přibývalo žáků i učitelů. Byly zřizovány další pobočky, a to v Neštěmicích a Velkém Březně. Základní výukou byla hra na klavír, housle, dechové nástroje, akordeon, kytaru a zpěv. Škola byla později rozšířena ještě o obor literárně - dramatický.

Technické podmínky pro export chabařovické kultury byly odpovídající době. Tak se také stalo, že k přepravě žáků na vystoupení někdy postačili koně se žebříňákem, zapůjčené místním státním statkem. Ostatně i v tom byla tradice původního českého divadla. Štace byly různé. Chlumeč, Přestanov a další okolní obce, dále i Ústí, Teplice, Chomutov a Děčín.

Za dobu existence hudební školy se několikrát změnilo v Chabařovicích její sídlo. Původně škola sídlila na náměstí, od školního roku 1951-52 pak v budově okresního soudu. Od roku 1957 probíhala výuka v prostorách staré radnice, které bylo nutné v předstihu pro tyto účely upravit, neboť tu působil poštovní úřad, muzeum a dále zde byly dva soukromé byty.

Několikrát se změnil i její název. V roce 1949 byly hudební školy přejmenovány na Městské hudební ústavy, v roce 1951 nesly název Hudební školy, v roce 1953, pak Základní hudební školy. Zdejší škola se stala ve školním roce 1952-53 pobočkou ústecké Městské hudební školy a po roce 1957 se opět osamostatnila. Od roku 1961 byly Základní hudební školy přejmenovány na Lidové školy umění a v roce 1992, pak na Základní hudební školy.

O název ani tak nešlo, důležité byly výsledky školy. Kolik žáků školu absolvovalo, by dnes nebylo možné spočítat. Připomeňme však ty, kteří šířily slávu chabařovické kultury nejen za hranice města, ale i na světových pódiiích. Kromě Jiřího Kaftana, to byla především Nadě Šormová. Ta v dobových novinách vzpomíná na výborný učitelský sbor a především na profesora Bezděčku. Hrdě se hlásí k tomu, že byla odrostlá na chabařovické zahrádce.

Hodně vody uplynulo od podzimu roku 1945, kdy byly zahájeny první přípravy k založení školy. Většina těch, kteří se o to zasloužili již mezi námi není. Připomeňme toho, který se o založení školy a její vysokou úroveň nejvíce zasloužil. Je jím Josef Bezděčka, který je na výsledky školy dodnes právem hrdý.

Josef Bezděčka

Josef Bezděčka se narodil 18. 3. 1915 v Bílovci, okres Prostějov. Hudební vzdělání získal studiem na konzervatoři v Brně a Praze. Skromné studijní podmínky si vylepšoval přivyděláváním, ale především kondicemi. Od 7. června 1943 do 11. dubna 1944 byl totálně nasazen do továrny Aero v Praze. 15. dubna 1944 byl Ministerstvem školství povolán do Glogau, potom do Bad Kissingenu, kde mohl své hudební vzdělání uplatnit v divadelním orchestru jako houslista. Pro nemoc byl později propuštěn a vrátil se do Prahy, kde prožil závěr válečných let, včetně bombardování města, při kterém byl zraněn. Při studiích v Praze se seznámil s dívkou, rovněž studentkou z Chabařovic. Ta se později stala jeho manželkou se kterou žije dosud. Manželka Anna Alžběta Bezděčková a jejich přání dalšího společného života byly důvodem změny jeho bydliště. Chabařovickým

občanem se stal 5. června 1945. Hudební nadání uplatnil především při vedení Hudební školy v Chabařovicích. Od 1. dubna do 30. června 1976 působil jako ředitel Základní umělecké školy v Chabařovicích, od 1. září 1976 do 30. června 1986 pak jako učitel důchodce v Chabařovicích. Aktivní činnost ukončil v červnu 1993 jako učitel v Ústí nad Labem.

Kromě pedagogické činnosti se věnoval tvorbě menších skladeb. Šlo jednak o hudební doprovod k poezii rodáků z Hané, např. Ludm. Losíkové a Bohumila Černého, jednak o samostatné drobné skladby. Hlubší umělecké kontakty měl především s básníkem a spisovatelem Petrem Bezručem, se kterým spolupracoval při tvorbě hudebního doprovodu. Tato činnost spadá do období těsně po válce, kdy vznikla např. i oslavná skladba na text L. Losíkové „Haná Praze“, uvedená tehdy ve Smetanově síni v Praze k oslavě vítězného konce války.

Poté se plně věnoval již zmíněné činnosti Hudební školy v Chabařovicích, kde mu byla pomocníkem i jeho manželka, která učila hru na klavír. Ta mimo jiné od roku 1945 až dosud hraje na varhany v místním kostele.

Pan Josef Bezděčka se může právem zařadit mezi osobnosti města, jejichž jméno by nemělo být zapomenuto. Byl při samotném zrodu hudební školy, za spoluúčasti dalších obětavých občanů Chabařovic ji dovedl podržet i v dobách, kdy hrozil její zánik a po celou dobu působení ve škole povznášel ducha absolventů školy, za což mu patří dík a přání všeho nejlepšího do dalších let jeho života.

St. Sochocký